

z navštívených škol se vztahy ve třídě či škole cíleně nepracovaly. Jednotlivé způsoby práce se vztahy zobrazuje tabulka č. 2.

Tabulka č. 2 Jakým způsobem škola cíleně pracuje se vztahy ve třídě/škole? – podíl škol (v %)

Způsoby	Podíl
vztahová pravidla	94,9
cílené programy na práci se vztahy	26,9
jiné (např. při výchovně vzdělávací činnosti, komunitní kruh, spolupráce se ŠPZ)	7,7

Součástí inspekční činnosti bylo také zapojení škol do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na problematiku šikany. Za poslední tři roky se k problematice šikany vzdělávali učitelé pouze v třetině navštívených mateřských škol.

Celkově lze shrnout, že přestože jsou určité rezervy ve zpracování školních strategií k prevenci šikany, v zapojení zákonných zástupců do preventivních aktivit a v účasti pedagogických pracovníků v dalším vzdělávání zaměřeném na tuto oblast, charakter předškolního vzdělávání, kdy učitel je s dětmi po celou dobu vzdělávání a průběžně pracuje se vztahy a pravidly v dětském kolektivu, přispívá k nízkému výskytu rizikových jevů (zejména šikany).

3.2 Základní vzdělávání

Inspekční činnost se v základních školách skládala jak z inspekčního elektronického zjišťování, tak z prezenční inspekční činnosti. Představeny jsou jak výsledky inspekčního elektronického zjišťování realizovaného ve všech základních školách zapsaných do školského rejstříku, které se zaměřovalo na celou oblast prevence obecně, tak výsledky prezenční inspekční činnosti prováděné v průběhu celého školního roku a zaměřující se na jeden konkrétní typ rizikového chování - šikanu.

3.2.1 Prevence a řešení šikany

Z pohledu počtu základních škol, které ve školních letech 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 (informace byly zjišťovány za uzavřené školní roky, tedy posledním školním rokem byl rok 2014/2015) řešily nějaký případ šikany, lze konstatovat poměrně významný nárůst.

Tabulka č. 3 Podíl škol, které řešily v uvedených letech nějaký případ šikany

Školní rok	Podíl ZŠ (%)
2012/2013	31,5
2013/2014	30,3
2014/2015	41,0

Výše uvedená čísla uvádějí podíly škol (ze všech základních škol zapsaných do školského rejstříku), které v daném školním roce řešily alespoň jeden případ šikany. Nicméně podíváme-li se na celé období let 2012 - 2015, pak lze konstatovat, že nějaký případ šikany řešila v uvedeném období téměř každá druhá základní škola (47,2 %). Šikana vůči učiteli byla zaznamenána pouze v jednotkách škol, šikanu mezi žáky pak řešilo 45,3 % škol.

Pro šikanu je typická nerovnováha sil, kdy se oběť neumí nebo nemůže bránit – jako oběť tak jsou často vybírání žáci, kteří jsou vnímáni jako slabší. Důvody však mohou být různé (viz tabulka č. 4).